

Reactie Federatie van diaconieën op rapport Zorgzame kerk – 2 oktober 2015

Dames en heren,

Het rapport over het project “zorgzame kerk” heb ik ontvangen als vicevoorzitter van de Federatie van Diaconieën. Echter tevens bekleed ik de functie van voorzitter van het Diaconaal Platform Ede (DPE) waarin een groot aantal diaconieën van heel verschillende kerken samenwerken. Gezamenlijk hebben wij een aantal activiteiten zoals Schuldhulpmaatje Ede, Hulp in Praktijk Ede, Interkerkelijk Noodfonds Ede en onlangs hebben wij met onze vrijwilligers een pilot gedaan t.b.v. mensen met een psychische beperking. Vanuit beide functies heb ik het rapport bekeken.

Er zijn veel opmerkingen over het rapport mogelijk maar gezien de mij toegemeten tijd beperk ik mij tot een paar algemene kanttekeningen en vervolgens enige opmerkingen bij een paar conclusies uit rapport.

De zorgzame kerk is een feit. Dat is een belangrijke conclusie die we uit het zojuist overhandigde rapport kunnen trekken. Maar de zorgzame kerk bestaat niet alleen op papier, hij begint ook zichtbaar te worden. Niet in de laatste plaats door de vele vrijwilligers die zich hiervoor inzetten. De volkskerk mag dan aan slijtage onderhevig zijn, maar de zorgzame kerk is in opmars.

Als de scriba, kerkleider Plaisier van de Protestantse Kerk Nederland in zijn artikel in Trouw constateert dat we opnieuw gaan beginnen dan is dit één van de eerste nieuwe pijlers. De mogelijkheid daartoe bleek ook al uit het onderzoek van de Federatie van Diaconieën en Kerk in Actie dat eind 2014 is gehouden.

De eerste conclusie van dat onderzoek was: “de kerk toont een vitale diaconale kern”. De aanbeveling vanuit dit onderzoek aan de Protestantse Kerk Nederland luidde dan ook terecht: “met haar diaconale inzet ten behoeve van de samenleving heeft de Protestantse Kerk in Nederland goud in handen”. Natuurlijk bestaat de kerk uit meer dan diaconie alleen, Maar zoals ook de voorzitter van de Federatie van Diaconieën, de heer Kaland concludeerde: de kerk is ook diaconie.

Opmerkingen bij rapport.

- **Werving vrijwilligers:**

De pilot die wij hebben verricht t.b.v. mensen met een psychische beperking is in opdracht van de gemeente Ede gemonitord door de Christelijke Hogeschool Ede. In haar rapport concludeerde deze dat kerken kunnen wat andere organisaties/instellingen niet kunnen. De kerken spreken dezelfde taal. Zij roepen niet zo zeer op tot vrijwilligerswerk, maar doen een appèl tot dienst aan de naaste.

- **Sociale kaart**

De kerken zijn een gewild object geworden vanwege de vele vrijwilligers. Toch moeten wij daar voorzichtig mee omgaan. Prof. Herman Noordergraaf hanteert de slogan: “kritische

participatie". Dat wil zeggen: helpen waar geen helper is, maar je tegelijk afvragen of het wel een taak is voor de kerken en niet voor de overheid. Zij is immers 'het schild voor de zwakke'. Wellicht moeilijk in het begin om hier de weg in te vinden, maar toch verdient dit aandacht. En zo nodig de lokale overheid aanspreken op haar beleid. Dat zal in het begin niet gemakkelijk zijn, maar al doende leert men.

- **Samenwerking met andere kerken**

Waar kerken elkaar in de leer maar moeilijk kunnen vinden blijkt dat bij het dienen, het diaconaal bezig zijn, nauwelijks een probleem. Het DPE bestaat uit veel kerken/geloofsrichtingen: Caritas, PKN, GKV, NGK, Baptisten, Evangelische, HHK, Gereformeerde Gemeente en noem maar op. Zij bestaat bijna 10 jaar en in die periode zijn er alleen maar kerken bijgekomen en is er niet één afgevallen. Een voordeel van zo'n breed diaconaal platform is dat zij beschikt over een breed draagvlak en een goede uitstraling heeft naar de samenleving.

Terug naar rapport:

Is dan alles koek en ei? Neen, natuurlijk niet, er zijn ook dingen minder goed gegaan. Maar, de veranderingen in het sociale domein is een majeure operatie, niet alleen voor de kerken, maar ook voor de lokale overheden en maatschappelijk organisaties. Dus: neem de tijd, ik herhaal: neem de tijd!!

Beter een weloverwogen beslissing die wat langer heeft geduurd dan een snelle beslissing, maar met minder goede resultaten.

En tenslotte nog een aanbeveling naar Kerk in Actie: blijf investeren in geld en menskracht! Het is al geconcludeerd, we hebben goud in handen.

Ben ik een optimist? Neen, ik ben een realist, maar wel omdat ik mij gesteund voel door onze Heer. Iets dat veel anderen buiten de kerken ontbreekt. En dat is van onnoemlijke waarde.

Utrecht, 2 oktober 2015

Teus Hubert,

Vicevoorzitter Federatie van Diaconieën.